

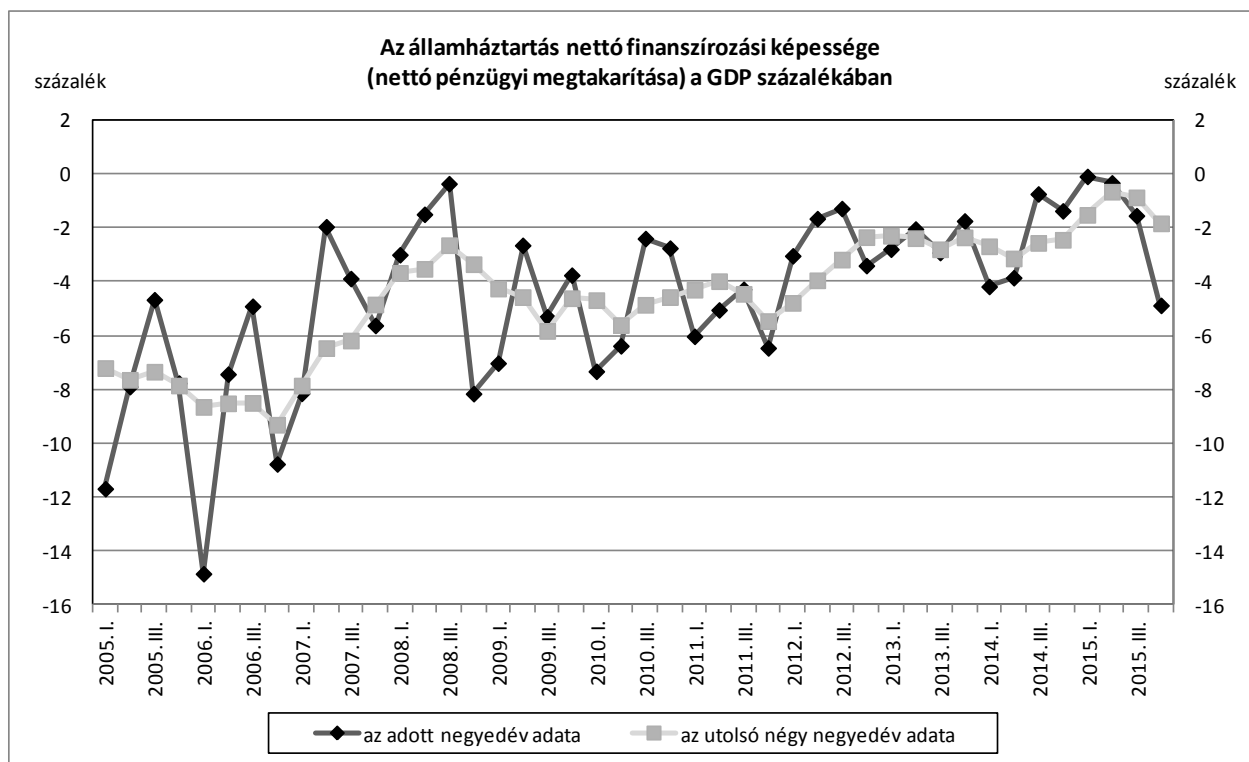

SAJTÓKÖZLEMÉNY

Az államháztartás és a háztartások pénzügyi számláinak előzetes adatairól

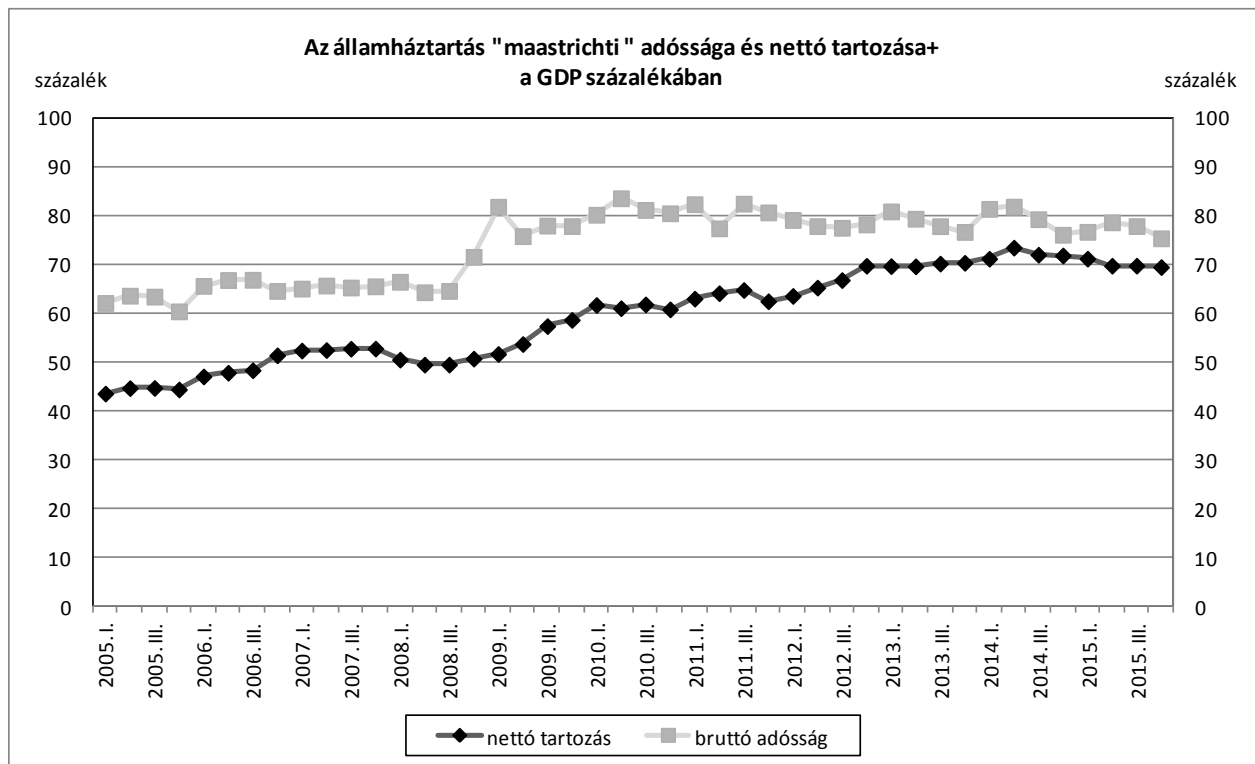
2015. IV. negyedév

Budapest, 2016. február 17. - *A pénzügyi számlák előzetes adatai szerint az államháztartás nettó finanszírozási képessége 2015-ben a GDP -1,8 százalékát tette ki. Az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számított adóssága a GDP 75,5 százalékára csökkent 2015 végén. Az előzetes adatok szerint a háztartások nettó finanszírozási képessége 2015-ben a GDP 8,0 százalékát érte el.*

A 2015. évi ötödik negyedévről szóló adatokhoz az MNB a saját GDP-bebecslését használta.

Az államháztartás nettó finanszírozási képessége 2015-ben a GDP -1,8 százaléka (-616 milliárd forint) volt. 2015. évi ötödik negyedévében az államháztartás finanszírozási oldalról számított egyenlege a negyedéves GDP -4,9 százalékát tette ki (-448 milliárd forintot). Az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számításba vett (maastrichti) adóssága 2015. évi végén a GDP 75,5 százaléka volt (25393 milliárd forint). Az adósság csökkenéséhez 606 milliárd forinttal járult hozzá a nettó hiteltörlesztés, miközben a forint gyengülése 88 milliárd forinttal növelte azt. Az államháztartás nettó tartozása (23407 milliárd forint) a GDP 69,6 százalékát tette ki 2015. évi végén.

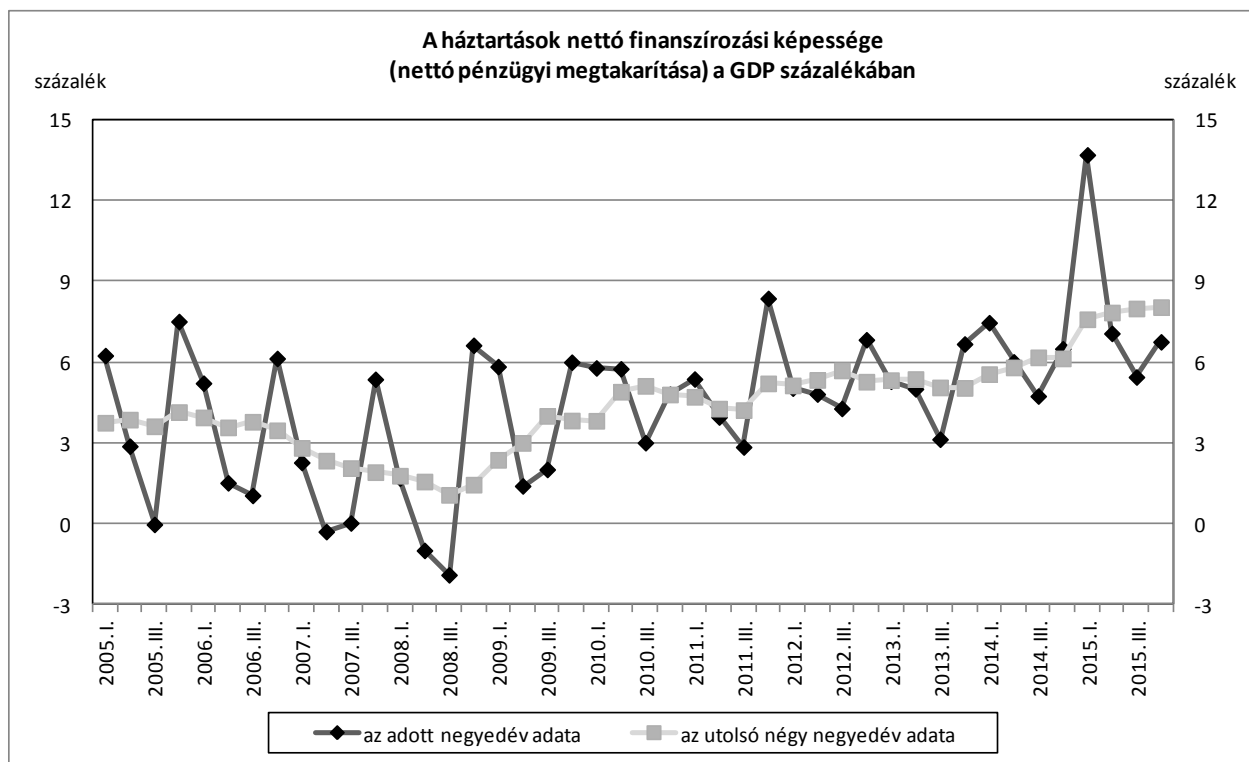
+Az államháztartás "maastrichti" adóssága egyenlő az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számított, az egyéb tartozásokat (AF.8) nem tartalmazó adósságával. A nettó tartozás a nettó pénzügyi vagyon (az összes pénzügyi eszköz és az összes kötelezettség különbsége piaci értéken) ellentétes előjelű adata.

A 2015. negyedik negyedévére vonatkozó adathoz az MNB a saját GDP-becslését használta.

2015. negyedik negyedévében a központi kormányzat nettó finanszírozási igénye 335 milliárd forint volt. Kiugró mértékben csökkent a jegybanknál és a hitelintézeteknél elhelyezett betétállomány, amit nagyrészt a jelentős mértékű állampapír lejárat és visszavásárlás indokolt. Az egyéb pénzügyi eszközök terén növekedés mutatkozott az Európai Unióval szembeni követelések esetében, és átmeneti jelleggel megnövekedtek a rövid lejáratra nyújtott hitelek is. A kötelezettségek terén jelentősen csökkent tranzakcióból fakadóan az értékpapírok állománya. A hitelek esetében folytatódott a hosszú lejáratú hitelek törlesztése, mértéke azonban elmarad a korábbi negyedévékétől. Az egyéb kötelezettségek esetében elsősorban a szállítói tartozások és a munkabér-kötelezettségek terén mutatkozott jelentős csökkenés.

A helyi önkormányzatok nettó finanszírozási igénye 100 milliárd forint volt a negyedik negyedévben. A szektor pénzügyi eszközei közül jelentősen csökkent a hitelintézeteknél elhelyezett önkormányzati betétállomány, ezzel párhuzamosan csökkentek adójellegű tartozásai. Egyéb pénzügyi eszközeik és kötelezettségeik terén nem történt érdemi elmozdulás.

A társadalombiztosítási alapok nettó finanszírozási igénye 13 milliárd forint volt. Eszközeik közül csökkentek a központi kormányzatnál tartott betéteik, és növekedtek a háztartásokkal szembeni adó- és járulékköveteléseik. Kötelezettségeik terén növekedett a központi kormányzat által nyújtott rövid lejáratú hitelállomány.

A 2015. negyedik negyedévére vonatkozó adathoz az MNB a saját GDP-becslését használta.

A háztartások nettó finanszírozási képessége 2015. negyedik negyedévében a negyedéves GDP 6,8 százalékát tette ki (621 milliárd forintot). A nettó pénzügyi megtakarítás alakulását a pénzügyi eszközök bővülése határozta meg, a tartozások állománya tranzakcióból adódóan alig változott.

2015. negyedik negyedévében a háztartások pénzügyi eszközei közül legnagyobb mértékben a betétállomány, ezen belül is a folyószámlabetétek állománya emelkedett és jelentős mértékben nőtt a készpénzállomány is. Ez összefügg az év végét általában jellemző magasabb jövedelemkiáramlással, illetve a munkanap-áthelyezések miatt a január első napjaiban esedékes bérfizetések egy részének decemberre történő előrehozatalával. A háztartások tovább növelték állampapír megtakarításaikat, mely döntően a rövid lejáratú papírokat érintette. Ebben a negyedévben a befektetési jegyek állománya is emelkedett tranzakcióból adódóan, bár a pénzügyi alapokba történt befektetések csökkentek, ezt ellensúlyozta a nem pénzügyi alapok iránti kereslet növekedése. A hitelintézeti kötvények esetében továbbra is a nettó eladás a jellemző, és csökkent a tőzsdéi részvény portfólió is. A biztosítástechnikai tartalékokon belül a nyugdíjpénztári és az életbiztosítási díjtartalékok állománya is emelkedett a negyedik negyedévben.

A negyedik negyedévben folytatódott a háztartások hiteltartozásának csökkenése, az ingatlan és a fogyasztási hitelek esetében is nettó törlesztés volt a jellemző. Novemberben megkezdődött a jelzáloghiteleken kívüli fogyasztói devizahitelek forintosítása, mely a hiteltartozások devizanem szerinti összetételének további átrendeződését eredményezte. Év végén a háztartások hiteltartozásának döntő hányada már forintban állt fenn, a devizahitelek aránya mintegy 2%-ra csökkent.

Az előzetes pénzügyi számlák részletes adatai az MNB honlapján a Statisztika/Statisztikai adatok, információk/Adatok, idősorok/XII. A nemzetgazdaság pénzügyi számlái/[Az államháztartás és a háztartások előzetes pénzügyi számlái](#) útvonalon érhetők el. A nemzetgazdaság szektorait teljes körűen bemutató, 2015 negyedik negyedévére vonatkozó pénzügyi számlák 2016. március 31-én kerülnek publikálásra.

Táblázatok

Az államháztartás és a háztartás szektor főbb adatai

	2012	2013	2013	2013	2013	2014	2014	2014	2014	2015	2015	2015	2015
	IV. n.év	I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év	I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év	I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év
A nettó finanszírozási képesség negyedéves adatai, milliárd forint													
Államháztartás (S.13)	-264	-186	-153	-226	-143	-299	-305	-62	-120	-7	-27	-134	-448
Háztartások (S.14)	532	352	375	243	547	535	476	395	571	1 030	584	474	621
A nettó finanszírozási képesség négy negyedéves adatai (az adott negyedévvel záruló egy év adata), milliárd forint													
Államháztartás (S.13)	-671	-661	-697	-828	-707	-820	-972	-808	-785	-493	-216	-288	-616
Háztartások (S.14)	1 512	1 540	1 575	1 502	1 518	1 701	1 803	1 954	1 977	2 471	2 579	2 658	2 709
Az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számított adóssága a negyedév végén, milliárd forint													
Államháztartás (S.13)	22 414	23 362	23 263	23 107	23 076	24 915	25 420	25 084	24 514	24 976	25 878	25 910	25 393
Az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számított adósságának negyedéves változása, milliárd forint													
adósság változása	177	948	-99	-156	-31	1 839	505	-336	-570	462	902	32	-518
ebből: tranzakció	-112	470	219	-261	10	1 470	575	-124	-575	948	395	92	-606
átértékelődés	289	478	-318	105	-41	314	-71	-209	6	-486	507	-60	88
egyéb volumenváltozás	0	0	0	0	0	55	0	-4	0	0	0	0	0
	2012	2013	2013	2013	2013	2014	2014	2014	2014	2015	2015	2015	2015
	IV. n.év	I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év	I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év	I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év
A negyedéves nettó finanszírozási képesség a negyedéves GDP százalékában													
Államháztartás (S.13)	-3,4	-2,8	-2,0	-2,9	-1,7	-4,2	-3,8	-0,7	-1,4	-0,1	-0,3	-1,5	-4,9
Háztartások (S.14)	6,8	5,3	5,0	3,1	6,7	7,5	6,0	4,7	6,5	13,7	7,1	5,5	6,8
A négy negyedéves nettó finanszírozási képesség a négy negyedéves GDP százalékában													
Államháztartás (S.13)	-2,3	-2,3	-2,4	-2,8	-2,4	-2,7	-3,1	-2,6	-2,4	-1,5	-0,7	-0,9	-1,8
Háztartások (S.14)	5,3	5,3	5,4	5,1	5,0	5,6	5,8	6,2	6,1	7,6	7,8	8,0	8,0
Az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számított adóssága a GDP százalékában a negyedév végén													
Államháztartás (S.13)	78,3	81,0	79,5	77,9	76,8	81,5	81,9	79,4	76,2	76,8	78,7	78,0	75,5

Módszertani megjegyzések

1. A deviza-jelzáloghitelek árfolyamrögzítésének, forintosításának és az elszámolásnak a hatása a statisztikára

A lakossági jelzálog fedezetű devizahitelek a tényleges forintra váltásukig a devizahitelek között, az MNB hivatalos árfolyamán átszámított forintértéken szerepelnek a jegybanki statisztikákban. Az árfolyamrögzítés hatása a tényleges forintra váltásig a hitelintézetekkel és az egyéb pénzügyi közvetítőkkal szembeni pénzügyi derivatívaként jelenik meg a háztartások pénzügyi követeléseinek között. A derivatíva értéke megegyezik az érintett hitelállomány piaci devizaárfolyamon és a rögzített devizaárfolyamon kimutatott forint értékeinek különbségével.

A forintosításban érintett devizahitelek forintra váltása tranzakcióként kerül elszámolásra a pénzügyiszámla-statisztikában, összhangban a monetáris statisztikával. A háztartások hitelállományának forintosításból származó csökkenése 2015 első negyedévében 344 milliárd forint volt, ami megegyezik a piaci devizaárfolyamon és rögzített devizaárfolyamon kimutatott hitelállományok különbségével. Ugyanekkorá összeggel csökkent a forintosítás során a háztartások hitelintézetekkel és egyéb pénzügyi közvetítőkkal szembeni derivatíva követelése. Ezáltal a forintosításnak nem volt hatása a háztartások és a pénzügyi vállalatok nettó finanszírozási képességére, viszont jelentős átértékelődési veszteségtől óvta meg a háztartásokat, 66 milliárd forint értékben 2014 negyedik negyedévében, 278 milliárd forint értékben 2015 első negyedévében.

Az első negyedévben a háztartások hitelállományának az elszámolásból származó csökkenése (370 milliárd forint) tranzakcióként került kimutatásra a pénzügyi számlákban. A hiteltartozással már nem rendelkező, elszámolásban résztvevő háztartások pénzügyi eszközei tranzakcióból eredően növekedtek az elszámolás miatt (közelítőleg 130 milliárd forinttal). Ennek megfelelően 2015 első negyedévében az elszámolás során a pénzügyi vállalatoktól kapott tőke-transzfer a becslések alapján mintegy 500 milliárd forinttal növelte a háztartások nettó finanszírozási képességét a pénzügyi számlákban. Az elszámolásnak 2015 második és harmadik negyedévében is hatása van a háztartások és a pénzügyi vállalatok nettó finanszírozási képességére, azonban az első negyedévinél jelentősen kisebb mértékben.

2. A jelzáloghiteleken kívüli fogyasztói devizahitelek forintosítása

2015 negyedik negyedévében megkezdődött a jelzáloghiteleken kívüli fogyasztói devizahitelek forintosítása. A forintosítás statisztikai elszámolása megegyezik a deviza-jelzáloghitelek forintosításánál bemutatott eljárással. A háztartások hitelállományának forintosításból származó csökkenése (a piaci devizaárfolyamon és rögzített devizaárfolyamon kimutatott hitelállományok különbsége) 2015 negyedik negyedévében 18 milliárd forint volt, ezzel megegyező összegben csökkent a háztartások hitelintézetekkel és egyéb pénzügyi közvetítőkkel szemben beállított derivatíva követelése is.

3. A felszámolás alá került befektetési szolgáltatók ügyfeleinek kártalanítása, a Befektető-védelmi Alap (BEVA) kártérítése

A BEVA kártalanítást fizet a felszámolás alá került tagintézményeikkel szemben követeléssel rendelkező befektetők számára. A BEVA-tól kapott kártalanítási összeg a nemzeti számlák módszertana szerint tőke-transzferként kerül elszámolásra, ami növeli a háztartások nettó finanszírozási képességét. 2015 harmadik negyedévében megkezdődött a Quaestor kötvényesek kárrendezése, ennek kapcsán eddig 86 milliárd forint került kifizetésre, mely növelőleg hatott a háztartások nettó pénzügyi megtakarítására.

4. Az államháztartási adatok felhasználásával kapcsolatos bizonytalanságok

Az előzetes pénzügyi számlák adatainak összeállításakor a központi költségvetési szervek és helyi önkormányzatok 2015 negyedik negyedévére vonatkozó előzetes mérlegjelentései álltak csak rendelkezésre, így az egyéb követelések, egyéb tartozások és a nyújtott hitelek, kölcsönök adatai becsléseket tartalmaznak. Előzetes becslésen alapulnak továbbá az uniós támogatásokkal összefüggő egyéb követelések és egyéb tartozások 2015. évi adatai is. Ezek az adatok (és ezáltal a szektor nettó finanszírozási képessége) a későbbi adatközlésekben változhatnak.

5. A háztartások 2015 negyedik negyedévi adataihoz kapcsolódó bizonytalanságok

A 2015 negyedik negyedévére vonatkozó előzetes adatok összeállítása során becsléseket alkalmaztunk egyes követelések (döntően munkabér-követelések) meghatározására. A háztartások külföldi pénzügyi eszközeinek megfigyelése nem teljes körű, ezért a háztartási szektor külföldi pénzügyi megtakarításaira vonatkozó adatok bizonytalanságokat tartalmaznak a pénzügyi számlákban. A jövőbeni publikációk során a becsült értékek változhatnak, illetve a későbbiekben beérkező tényadatok válthatják fel azokat.

Hivatkozások:

[Adatok](#)

[Módszertani kézikönyv](#)

[Módszertani megjegyzések](#)

MAGYAR NEMZETI BANK

STATISZTIKAI IGAZGATÓSÁG

Elérhetőség:

Tel.: + 36 (1) 428-2751

Fax: + 36 (1) 429-8000

E-mail: info@mnb.hu